

Nr 30

Av herrar Börjesson i Falköping och Eriksson i Bäckmora, om upphävande av skyldigheten att utfärda särskilda lagfartsbevis m. m.

Enligt 11 § lagfartsförordningen skall, då lagfart beviljats, utfärdas lagfartsbevis, som skall innehålla uppgifter om fångnet och, vid köp, om köpeskillingens storlek. Jämlikt 9 § lagen den 3 juni 1932 med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden skall om inskrivningsdomarens beslut meddelas bevis, som tecknas å fångeshandlingen. Därjämte föreskrives i samma paragraf att då lagfart beviljas skall särskilt lagfartsbevis utfärdas "enligt vad därom är stadgat", d. v. s. enligt ovannämnda 11 § lagfartsförordningen. På grund av nämnda stadganden utfärdas dubbla bevis om varje beviljad lagfart, nämligen ett bevis tecknat å fångeshandlingen och ett särskilt lagfartsbevis. Båda bevisen innehåller uppgift om att förvärvaren på grund av fångeshandlingen beviljats lagfart å fastigheten i fråga. Det särskilda lagfartsbeviset tjänar sålunda icke något praktiskt syfte, och trots att förvärvaren erhållit lagfartsbevis, kan han som bekant i en rättegång frändömas fastigheten. De särskilda lagfartsbevisen, liksom även bevisen om inskrivning av tomträtt och vattenfallsrätt, torde därför vara onödiga. Beviset om åtgärden i fråga framgår av beviset å handlingen, och något annat bevis torde ej behövas vid framtida överlåtelse av fastigheten. Särskilt må anmärkas, att myndigheterna ej kräver företeende av lagfartsbeviset, när lagfart ånyo sökes. Att de särskilda lagfartsbevisen är onödiga torde även framgå därav att särskilda bevis ej utfärdas om beviljande av inteckning. I fråga om inteckningar erhålles sålunda endast beviset å inteckningshandling, och någon olägenhet därav torde icke kunna påvisas.

De särskilda lagfartsbevisen medför kostnader för de lagfartssökande (5 kr. i lösen- och stämpelkostnader för varje bevis). Allvarligare är emellertid de långt högre kostnader som statsverket åsamkas. I genomsnitt torde utskrift och granskning av varje bevis kräva tillsammans en halv timmes arbete. Häri medräknas då såväl själva utskrivningen som den första kollningen samt de rättsbildade tjänstemännens granskning av beviset. Därtill kommer stämpelåsättandet, bevisets expediering samt papperskostnaden. I allt torde, lågt räknat, varje bevis kosta statsverket 10 kronor. Antalet varje år utfärdade lagfartsbevis uppgår till omkring 100 000. Ett upphävande av skyldigheten att utfärda lagfartsbevis skulle därför medföra en inbesparing för statsverket av minst en miljon kronor årligen och skulle även vara en icke oväsentlig rationaliseringsåtgärd i syfte att lätta domstolarnas arbetsbörda.

Då en liknande motion behandlades vid 1962 års riksdag var flertalet remissinstanser ense med motionärerna om att lagfarts-, tomträtts- och vattenfallsrättsbevisen inte tjänar något praktiskt syfte. Tredje lagutskottet delade också åsikten

att bevisen ofta saknar praktiskt värde. Riksdagens beslut innebar också att man var öppen för att ett avskaffande skulle kunna bli aktuellt.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag om upphävande av skyldigheten att utfärda särskilda lagfartsbevis och bevis om inskrivning av tomt-rätt och vattenfallsrätt.

Stockholm den 12 januari 1966

Bengt Börjesson

i Falköping

John Eriksson

i Bäckmora